

See discussions, stats, and author profiles for this publication at: <https://www.researchgate.net/publication/326255225>

Okul Öncesi Öğretmenlerinin Profesyonelleşmesine Yönelik Bir Model Önerisi: Üniversitede Öğretmen Modeli

Conference Paper · October 2017

CITATIONS

0

READS

25

2 authors, including:

Sevcin Yağan Güder

T.C. İstanbul Kültür University

12 PUBLICATIONS 15 CITATIONS

SEE PROFILE

Some of the authors of this publication are also working on these related projects:

PRESCHOOL TEACHER EDUCATION PROGRAM TO BRING PRESERVICE PRESCHOOL TEACHERS IN PROFESSIONAL ETHICS VALUES [View project](#)

**1184 - Okul Öncesi Öğretmenlerinin Profesyonelleşmesine Yönelik
Bir Model Önerisi: Üniversitede Öğretmen Modeli**

Mehmet TORAN

İstanbul Kültür Üniversitesi

m.toran@iku.edu.tr

Sevcan YAĞAN GÜDER

İstanbul Kültür Üniversitesi

s.guder@iku.edu.tr

Eğitimin nitelikli uygulamalar ile sürdürülebilir olması için uygulayıcı olarak öğretmenlerin genelde toplumsal değişime, dönüşüme, ihtiyaçlara mesleki olarak uyum sağlaması; özelde ise öğrencinin ihtiyaçlarını karşılayacak yeterliliklere sahip olması beklenmektedir. Bu uyum ve yeterliliklerin edinilebilmesi için öğretmenin hem hizmet öncesi hemde hizmetiçi süreçlerinin birbiri ile paralel yürütülmesi ve birbirini desteklemesi gerekmektedir. Bu anlamda, öğretmenlerin mesleki yeterlilik ve toplumsal dönüşüme katkı sunması hizmetöncesi ve hizmetiçi programların bütünleştirilmiş bir şekilde öğretmene sunulması ile mümkün olabilmektedir. Bu bağlamda çocuklara doğrudan, aileye de dolaylı olarak pedagojik hizmet sunan okul öncesi öğretmenlerinin mesleki yeterliliklerinin artırılması hizmetiçi dönemde okul öncesi öğretmenlerine sunulan mesleki desteğin niteliği ile ilişkilidir. Yapılan araştırmalar mesleki yeterliliği arttırmada kamu tarafından sunulan hizmetiçi eğitimlerin okul öncesi öğretmenlerinin beklentilerini karşılayamadığı aynı zamanda da okul öncesi öğretmenin mesleki ihtiyacına göre de planlanmadığı yönündedir. Bununla birlikte okul öncesi öğretmenlerinin özellikle pedagojik uygulamalarını zenginleştiren doğrudan uygulamaya dönüştürebilecekleri eğitimlere ihtiyaç duydukları da yapılan araştırmalar tarafından ortaya konulmuştur. Bu bağlamda hizmetiçi eğitim programlarının güncellenmesi, okul öncesi öğretmenlerinin ihtiyaçlarına göre planlanması ve okul öncesi öğretmenleri tarafından erişilebilir olması okul öncesi eğitimde nitelikli uygulamaların gerçekleştirilmesinde büyük bir önem taşımaktadır. Aynı zamanda sunulan nitelikli hizmetiçi eğitim programı öğretmenin mesleki yeterliliğini etkilemede önemli olmakla birlikte okul öncesi öğretmenlerinin çocukların değişen ihtiyaçlarına uygun etkili uygulamaları gerçekleştirebilmelerinde de önem arz etmektedir. Bu önem üzerinden mevcut araştırmada temel amaç, okul öncesi öğretmenlerinin profesyonelleşmesine yönelik bir model geliştirmek amacıyla tasarlanan “üniversitede öğretmen modeli” hizmet içi eğitim modeline katılan öğretmenlerin sürece ilişkin görüşlerinin neler olduğunu tespit etmektir. Araştırmada yöntem olarak nitel araştırma modeli benimsenmiştir. Bu doğrultuda araştırma, nitel araştırma desenlerinden durum çalışması olarak yapılandırılmıştır. Hizmet içi eğitim modelinin uygulanmasına başlanmadan önce ve sonra, çalışma grubunu oluşturan öğretmenler ile görüşmeler yapılmıştır. Çalışma grubu İstanbul İli Küçükçekmece İlçesi’ne bağlı bağımsız anaokullarında görev yapan anasınıfı öğretmenlerinden gönüllü olanlar ile iki aşamada yürütülmüştür. Araştırmanın ilk aşamasında çalışmaya katılacağını belirten 25 öğretmen ile ön görüşme yapılmış ve öğretmenler 12 hafta boyunca İstanbul’da bir vakıf üniversitesinin Eğitim Fakültesi Temel Eğitim Bölümü Okul Öğretmenliği Programında yürütülen lisans derslerinden 4 tanesine 12 hafta boyunca lisans öğrencileri ile birlikte katılmışlardır. Öğretmenler belirlenen 4 dersten kendi program ve ilgileri doğrultusunda tercih yapmışlardır. Derslerin bitiminde derslere tam devam eden ve gönüllü olan öğretmenlerden 10’u ile ikinci görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Görüşmelerden elde edilen verilerin analizinde betimsel analiz tekniği kullanılmıştır. Araştırmadan elde edilen sonuçlar “gereksinimler”, “beklentiler ve deneyimler” ve “öneriler” şeklinde üç tema altında toplanmıştır. Çalışmaya katılan tüm öğretmenlerin, tasarlanan hizmet içi eğitim modeline ilişkin beklentilerinin

üst düzeyde olduğu ve süreç sonunda bu beklentilerin karşılandığı; sürece ilişkin deneyimlerinin olumlu olduğu, edindikleri deneyimleri sınıf ortamına aktarabildikleri belirlenmiştir. Lisans öğrencileri ile birlikte yerleşke ortamında hizmet içi eğitim almanın kendilerine farklı bakış açıları kazandırdığı ve aynı zamanda kendi deneyimlerini de sınıf ortamına aktarmanın hem lisans öğrencilerine katkı sağladığını hem de uygulayıcı olarak kendilerini değerli hissetmelerine yol açtığını ifade etmişlerdir. Genel olarak şimdiye kadar katıldıkları hizmet içi eğitimlerde, eğitimcilerin alan dışından olması, konuya ilişkin uygulama deneyimlerinin olmaması ya da eğitimlerin birkaç saat gibi kısa süreli olması gibi noktaların kendilerinin hizmet içi eğitime ilişkin olumsuz bakış açısı geliştirmelerine neden olduğunu belirtmişlerdir. Bu doğrultuda hizmet içi eğitimlerde “eğitimci” ve “eğitim süresi” faktörlerinin irdelenmesi gerektiğini ifade etmişlerdir. Okul öncesi öğretmenlerinin mesleki yeterliliklerini geliştirmek ve desteklemek üzere geliştirilen “üniversitede öğretmen modeli” hizmetiçi eğitim programına katılan okul öncesi öğretmenlerinin geliştirilen modele yönelik algılarının olumlu olduğu, üniversite yerleşkesinde öğrenciler ile birlikte alınan eğitimin okul öncesi öğretmenlerine farklı bakış açısı kazandırdığı saptanmıştır. Bununla birlikte süreç içerisinde okul öncesi öğretmenlerinin beklentilerinin karşılandığı, edinilen yeterliliğin hızlıca uygulamalara aktarıldığı görülmüştür. Okul öncesi öğretmenlerinin katıldıkları geliştirilen model ile daha önce katıldıkları hizmetiçi eğitim programlarını karşılaştırdıklarında daha önce katıldıkları hizmetiçi eğitimlerin kısa olması ve eğitimlerin alan uzmanı olmayan kişiler tarafından verilmesinin hizmetiçi eğitime karşı olumsuz bir bakış açısı geliştirmelerine neden olduğunu aynı zamanda da sunulan hizmetiçi eğitimlerin sürelerinin kısa olmasının okul öncesi öğretmenlerinin mesleki ihtiyaçlarını karşılamada yetersiz kaldığı görülmüştür. Sonuç olarak hizmetiçi eğitim programı olarak geliştirilen “üniversitede öğretmen modelinin” etkili bir model olduğu, öğretmenlerin pedagojik ihtiyaçlarını karşıladığı ve sonuçlarının da hızlıca uygulamaya yansdığı görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Okul öncesi öğretmeni, profesyonelleşme, mesleki yeterlilik, hizmetiçi eğitim

1027 - Öğretmen Adayları Gelecek Öğretmenlik Mesleği Performanslarına İlişkin Ne Bekliyor Neden Korkuyor?

Sevinç ÖLÇER

Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi
olcersevinc@gmail.com

Bireylerin sahip olduğu benlik algıları onların mesleki benliklerini etkilemenin yanında, orta öğretim düzeyinde mesleğe karşı geliştirdikleri olası benlikleri, onların lisans düzeyindeki meslek tercihleri ve daha sonraki süreçte de meslekteki performanslarında belirleyici olmaktadır. Bu çalışmada adayların olası öğretmen benliklerinin ortaya konması, çağımızda değişen öğretmen rollerine dikkat çekmesi açısından önemli görülmektedir. Araştırmada, öğretmen adaylarının olası öğretmen benliklerinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırma, tarama modelinde betimsel bir çalışmadır. Türkiye'nin güneyinde bulunan bir üniversitenin eğitim fakültesinin farklı programlarında (branşlarında) öğrenimini sürdüren, 1. ve 4. sınıf öğretmen adaylarından oluşan toplam 884 öğrenciyle yürütülen bu çalışmada veriler, kişisel bilgi formu ve Tatlı Dalioğlu (2015)'nin, Hamman Wang & Burley (2013)'den uyarladığı Olası Öğretmen Benlikleri Ölçeği (New Teacher Possible Selves Questionnaire) ile toplanmıştır. Olası Öğretmen Benlikleri Ölçeği, beklenen olası öğretmen benlikleri ve korkulan olası öğretmen benlikleri olmak üzere iki ayrı alt ölçekten oluşmaktadır. Beklenen olası öğretmen benlikleri ölçeği “profesyonellik” ve “öğretmeyi öğrenme” alt boyutlarından, korkulan olası öğretmen benlikleri